

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de raad van de gemeente Den Helder
T.a.v. de heer R. de Jonge, raadsadviseur
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

Haarlem, 15 oktober 2021

Reg.nr. : 1007243/215/459/3666
Betreft : Boardletter 2021 tussentijdse controle gemeente Den Helder

Geachte heer De Jonge,

Ingevolge onze algemene controleopdracht hebben wij onlangs de interim-controle bij de gemeente Den Helder afgerond. Hierbij doen wij u de managementletter 2021 toekomen.

In deze rapportage brengen wij verslag uit van onze controlebevindingen. Bij de interim-controle maken wij mede gebruik van de over de maanden januari – september 2021 uitgevoerde verbijzonderde interne controles. Onze bevindingen strekken zich uit tot eind september 2021.

De interim-controle is bij uw gemeente op een zeer prettige en in een constructieve samenwerking verlopen. De interim-controle 2021 is ook dit jaar geheel op afstand uitgevoerd, behoudens een kick-off gesprek op het gemeentehuis. Wij hebben van uw medewerkers alle benodigde informatie (telefonisch, per mail) mogen ontvangen. Bij het afronden van de controle waren nog niet alle antwoorden beschikbaar in verband met afwezigheid van sommige medewerkers.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Wij vertrouwen erop u met het vorenstaande van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: boardletter 2021 gemeente Den Helder

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

BOARDLETTER INZAKE

INTERIM-CONTROLE 2021

GEMEENTE DEN HELDER

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

1	MANAGEMENTSAMENVATTING	1
1.1	Algemeen beeld	1
1.2	Opvolging advies- en verbeterpunten	1
2	ONTWIKKELINGEN EN BEVINDINGEN INTERNE BEHEERSING	2
2.1	Verbijzonderde interne controles over het 1 ^e halfjaar 2021	2
2.2	Stappen naar de rechtmatigheidsverantwoording.....	2
3	BEVINDINGEN FINANCIËLE PROCESSEN.....	4
3.1	Implementatie Key2Financien	4
3.2	Ontwikkelingen fiscaliteit	4
3.3	Factuurverwerking en prestatie akkoord	5
3.4	Voortgezette controle aanbestedingsproces	5
4	STAND VAN ZAKEN SOCIAAL DOMEIN.....	6
4.1	Afhandeling omzetgarantie en meerkosten 2020	6
4.2	Stand opvolging bevindingen inzake de Wmo	6
4.3	Betalingen aan zorgleveranciers buiten contract	6
5	FINANCIËLE ADMINISTRATIE	7
5.1	COVID-19 en impact op de jaarrekening 2021	7
5.2	Ontwikkelingen bij de kapitaaldeelnames	7
5.3	Helders Steunfonds	8
6	ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING	9
6.1	Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet.....	9
6.2	Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring.....	9
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	11

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de raad van de gemeente Den Helder
T.a.v. de heer R. de Jonge, raadsadviseur
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

Haarlem, 15 oktober 2021

Reg.nr. : 1007243/215/459/3666
Betreft : Boardletter 2021 tussentijdse controle gemeente Den Helder

Geacht leden van de raad,

Ingevolge de aan ons verleende opdracht hebben wij in de tweede helft van september 2021 de interim-controle uitgevoerd bij de gemeente Den Helder. In deze rapportage brengen wij op hoofdlijnen verslag uit van onze bevindingen en gaan wij nader in op een aantal aspecten rondom de interne beheersing.

1 MANAGEMENTSAMENVATTING

1.1 Algemeen beeld

Uit onze interim-controle blijkt dat de organisatie, als wij kijken naar de (financiële) processen en het financieel-administratief beheer, over de hele linie genomen, op een voldoende niveau zit. Wij zien dat de interne beheersorganisatie aandacht krijgt en op onderdelen zich verbetert.

Maar er zijn wel aandachtspunten en we hebben de indruk dat de meer algemene ontwikkeling van de planning en control, maar ook sommige onderdelen van de interne beheersing momenteel wat stagneert. Wij begrijpen dat, mede door COVID-19 in combinatie met personele wisselingen en/of ziekte-uitval, de werkdruk toeneemt en op onderdelen in uw organisatie invloed heeft op de voortgang van voorgenomen verbeteringen en het oppakken van adviezen, alsmede op het tempo daarvan. Ook de invoering van het nieuwe financiële systeem Key2Financien per 1 januari 2021 heeft de nodige impact op de financiële organisatie en administratievoering en dit traject is ten tijde van onze interim-controle nog niet afgerond. Deze ontwikkelingen hebben onmiskenbaar invloed op het financieel-administratief beheer, enerzijds omdat de implicatie van Key2Financien concreet aandacht en inzet vragen van uw medewerkers en anderzijds omdat er vervolgens minder inzet beschikbaar is voor reguliere zaken.

1.2 Opvolging advies- en verbeterpunten

De belangrijke advies- en verbeterpunten uit de boardletter 2020 en ons accountantsrapport 2020 zijn meegenomen in de door uw gemeente uitgevoerde interne controles. De concrete onderdelen/processen die naar ons oordeel prioriteit hebben liggen bij de IT-financiële administratie, interne beheersing, aanbestedingen, Wmo en de omgevingsvergunningen.

2 ONTWIKKELINGEN EN BEVINDINGEN INTERNE BEHEERSING

2.1 Verbijzonderde interne controles over het 1^e halfjaar 2021

De verbijzonderde interne controles tot en met het eerste halfjaar 2021 zijn conform de planning uitgevoerd. Samengevat noemen wij de belangrijkste bevindingen hierna:

- bij het proces aanbestedingen zijn er bevindingen welke (deels) mee tellen bij het oordeel rechtmatigheid van de jaarrekening 2021;
- adviezen en aanbevelingen van vorig jaar inzake het proces Omgevingsvergunningen zijn nog niet opgevolgd. Als reden hiervoor wordt de hoge werkdruk, capaciteitsproblemen, een nieuwe versie van de applicatie Squit en de activiteiten rondom de nieuwe Omgevingswet genoemd. Met name de onderbouwing van de hoogte van de bouwsommen en daarmee een onzekerheid over de volledigheid van de verantwoorde bouwleges komt dan mogelijk terug bij de jaarrekening 2021 (onzekerheid);
- bij de Wmo zijn – net als vorig jaar – relatief veel bevindingen geconstateerd. Feitelijk zijn de bevindingen zoals gerapporteerd in het IC-verslag 2^e kwartaal 2021 overeenkomstig die van vorig jaar. Er zijn tot september 2021 flinke achterstanden ontstaan bij het verwerken van Wmo aanvragen en meldingen en ook bij de bijzondere bijstand zijn er achterstanden. Het wegwerken daarvan heeft inmiddels een hoge prioriteit gekregen van het management.

Wij zullen bij de eindejaarscontrole met de VIC medewerkers bespreken en beoordelen of en in hoeverre de bevindingen gaan leiden tot fouten of onzekerheden in de controle.

2.2 Stappen naar de rechtmatigheidsverantwoording

Met de (verwachte) komst van de rechtmatigheidsverantwoording in 2022 zal de gemeente stappen moeten maken respectievelijk een plan van aanpak moeten opstellen voor de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Er dient een invulling te worden gegeven aan de belangrijkste kaders die door raad en college nog worden gezet:

- vaststellen van de verantwoordingsgrenzen en rapportagetoleranties;
- rapportagemomenten in de P&C-cyclus en de rapportagewijze in de rekening (het oordeel in de jaarrekening en de uitwerking en toelichting in de bedrijfsvoeringsparagraaf).

Inmiddels is duidelijk dat de rijksoverheid de wetswijzigingen niet tijdig rond heeft gekregen en de formele invoering is verschoven naar het verslagjaar 2022 (overigens is het wetstraject momenteel nog niet afgerond). Wij begrijpen dat er in de afgelopen periode geen verdere actie is ondernomen richting de rechtmatigheidsverantwoording.

Op rijksniveau worden inmiddels ook hulpmiddelen ontwikkeld. Van belang in dit kader is de vorige maand verschenen 'Kadernota rechtmatigheid 2022' van de commissie BBV. Deze nota, die voorheen gericht was op accountants, is nu duidelijk gericht op de gemeenten. Hoofdzakelijk voor de vakspecialisten, maar er is ook een hoofdstuk dat ze specifiek richt op bestuur en raadsleden. Een nuttige nota om ook bestuur en raad, wellicht via de auditcommissie, meer concreet te betrekken bij de verschillende aspecten van de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording.

Nu de beleidsmatige kaders neergezet zijn, is het verstandig om te bezien hoe een aantal meer praktische aspecten vorm te geven (zie hierna). Want de VIC zoals deze wordt uitgevoerd bij uw gemeente is goed geëquipeerd voor het doen van basiscontrole en detailwaarnemingen en het daarover, in verbale zin intern rapporteren.

Nu er bij de afsluiting van het jaar ook moet worden gewogen en getoetst aan een norm in euro's (1% van de totale lasten) moeten er ook structuren voor deze toetsing worden uitgewerkt:

- uitdrukken van een gevonden fout in euro's (omvang, foutenmarge);
- duiden van fouten (eenmalig, incidenteel, structureel) en het wegeven ervan (soort/aard, frequentie, voorkomen);
- analyseren van de massa en het extrapoleren van fouten c.q. vertalen van bevindingen naar de massa (het proces, de totale stroom, de vermogenspost).

De Commissie Bado gaat bij de invoering uit van een groeiproces, zowel voor de gemeente als voor de accountant.

3 BEVINDINGEN FINANCIËLE PROCESSEN

In dit hoofdstuk gaan wij nader in op (onderdelen van) de financiële processen en brengen wij verslag uit van onze bevindingen over de periode tot en met de interim-controle. Het sociaal domein nemen wij op in het volgende hoofdstuk.

3.1 Implementatie Key2Financien

Per 1 januari 2021 is de gemeente Den Helder overgegaan naar een nieuw financieel systeem van Centric: Key2Financiën. Het implementatieproces heeft de gemeente samen uitgevoerd met hulp van consultants van Centric.

Implementatietraject

Er is een prioriteitenlijst opgesteld van wat er tot de jaarrekening 2021 nog moet gebeuren. Het moge duidelijk zijn dat de implementatie van Key2Financien en de daaraan samenhangende modules en applicaties veel tijd en inzet vergt van uw medewerkers en dat dit proces nog doorloopt naar het volgende jaar. Wij hebben uw college geadviseerd om dit traject na afronding te evalueren om als leereffect te bekijken wat er is goed gegaan en wat niet.

Toegang en autorisaties Key2Financien

Wij hebben bij de interim-controle documenten opgevraagd en vragen gesteld rondom de toegang en autorisaties in Key2Financien. Een belangrijke vraag ten aanzien van Key2Financien betreft de wijziging van kritische/gevoelige stamgegevens zoals bijvoorbeeld de wijziging van een bankrekening nummer van een crediteur. In het pakket is een 4-ogen beginsel ten aanzien van aanvragen en accorderen ingericht. Echter, deze functionaliteit kan ook door de functioneel beheerder worden uitgezet waardoor de functiescheiding kan worden omzeild. Om vast te stellen of de functionaliteit gedurende 2021 heeft gewerkt hebben wij u gevraagd om een audit-trail. Uw gemeente heeft deze vraag neergelegd bij de functioneel beheerder en bij Centric. Een antwoord is nog niet ontvangen. Er zijn ons geen signalen bekend dat deze functionaliteit (tijdelijk) is uitgezet

Wij komen daar indien nodig op terug in het accountantsverslag.

3.2 Ontwikkelingen fiscaliteit

Tax control Framework wordt ingericht

De gemeente Den Helder gebruikt voor de fiscaliteit de applicatie GRIP. Deze applicatie wordt momenteel ingericht met de intentie te komen tot een Tax Control Framework. Met dit framework worden een aantal zaken nagestreefd:

- het bundelen van alle kennis en kunde over fiscaliteit in één informatiesysteem (niet gefragmenteerd in de organisatie);
- het vergroten van aandacht en bewustwording voor fiscale onderwerpen (breder dan enkele medewerkers van de financiële administratie);
- het optuigen en faciliteren van concrete detailcontroles op de fiscale aspecten van mutaties.

Horizontaal toezicht wordt geëvalueerd

De gemeente Den Helder maakt gebruik van horizontaal toezicht. Wij hebben van uw medewerkers vernomen dat het jaarlijkse gesprek met de Belastingdienst zal gaan plaatsvinden op 27 oktober 2021. Vanwege COVID-19 werd dit steeds uitgesteld.

Tijdens het gesprek zal het huidige convenant worden geëvalueerd, worden de fiscale rapportages van de gemeente doorgenomen en worden afspraken gemaakt om te komen tot een nieuw convenant met de Belastingdienst.

3.3 Factuurverwerking en prestatie akkoord

Het inkoopproces van Den Helder voorziet in het in functiescheiding accorderen van de inkoop, dit is ook in het nieuwe financiële pakket Key2Financien als functionaliteit ingericht. Uit een eerste beoordeling lijkt het, daarop in aanvulling gedocumenteerd vastleggen van de prestatie, niet in alle gevallen gemakkelijk is of nog ontbreekt. Overigens is er geen regelgeving die voorschrijft wat de diepgang is van de vastlegging c.q. de bewijsvoering rondom de prestatielevering. Het komt er op neer dat het aan de gemeente is om het beleid en proces rondom de prestatiebeoordeling duidelijk te maken, eventueel in afstemming met de (interne en/of externe) controle.

Wij hebben uw college geadviseerd om met deze in steek de BBV notitie te beoordelen en afspraken te maken; juist nu uw gemeente bezig met de implementatie van Key2Financiën¹.

3.4 Voortgezette controle aanbestedingsproces

In algemene zin zijn er bij het aanbestedingsproces stappen gemaakt, we zien ook dat vanwege het nog niet beschikbaar zijn van de verplichtingenmodule het lastig is om een overall beeld en grip te verkrijgen inzake (Europese) aanbestedingen. Wij kunnen bij het afronden van de interim-controle nog niet met zekerheid vaststellen of alle diensten, leveringen en werken die Europees zouden moeten worden aanbesteed, ook daadwerkelijk conform de vigerende aanbestedingsregels zijn aanbesteed. Voor de Europese aanbestedingen geldt een referentietermijn voor de bepaling (kwalificatie) van vier jaar. Over het jaar 2021 zal hierop begin 2022 VIC-controles worden uitgevoerd, inclusief de aanbestedingen in het sociaal domein, op basis van een crediteurenanalyse.

Op basis van de (voorlopige) bevindingen bij het afsluiten van de interim-controle schatten wij de voorlopige (maximale) rechtmatigheidsfout in op circa € 0,8 miljoen. Ervan uitgaande dat er geen andere (materiële) rechtmatigheidsfouten worden geconstateerd in de periode tot aan de jaarrekening 2021 heeft dit verder geen directe gevolgen voor het oordeel rechtmatigheid.

¹ Notitie Vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkoop door decentrale overheidsorganisatie van de Commissie BADO, 24 juli 2020.

4 STAND VAN ZAKEN SOCIAAL DOMEIN

4.1 Afhandeling omzetgarantie en meerkosten 2020

Over het boekjaar 2020 heeft de gemeente aan zorginstellingen op aanvraag omzetgaranties en meerkosten vergoed. De actuele stand van zaken van de afhandeling was bij het afronden van de interim-controle niet bekend, wij hebben hierover geen nadere informatie ontvangen. Wij zullen bij de jaarrekeningcontrole de stand van zaken nagaan.

4.2 Stand opvolging bevindingen inzake de Wmo

In april 2021 is vastgesteld dat het proces van toekenning, beoordeling uitvoering, goedkeuring en uitbetaling bij de Wmo soms niet goed verloopt. Een belangrijk knelpunt wordt gevormd door het verstrekken van de juiste beschikking en het vaststellen of de uitvoering en declaratie binnen de afgegeven beschikking valt. Voorbeelden vormen de beschikkingen die een aantal uren zorg per week toekennen, maar waarbij de uitvoering een wisselend patroon heeft en daardoor niet altijd meer aansluit bij de beschikking. Over de totale periode hoeft er dan geen fout in te zitten, maar de beschikking geeft een toekenning per week. In 2020 is voor de hulpmiddelen gewerkt met een nieuwe aanbieder, die de uitvoering van de beschikkingen van de vorige aanbieder moest uitvoeren. Daarbij werd regelmatig op grond van eigen beoordeling door de nieuwe aanbieder en in overleg met medewerkers van de gemeente Den Helder overgegaan tot een hulpmiddel met een (iets) andere specificatie dan oorspronkelijk was beschikt. Daarmee was/is sprake van een onrechtmatigheid. Deze situatie was ultimo september 2021 nog niet opgelost; wel heeft het management inmiddels de nodige maatregelen getroffen.

4.3 Betalingen aan zorgleveranciers buiten contract

Vorig jaar hebben wij gerapporteerd dat zorgaanbieders in toenemende mate worden betaald op basis van zogenaamde betalingsovereenkomsten. De bedoeling is/was om bij hoge uitzondering zorgdeclaraties te betalen als er geen specifieke afspraken of contracten zijn gemaakt met de zorgleveranciers. De omvang van de deze facturen bedraagt medio september 2021 voor de Wmo en Jeugdzorg gezamenlijk € 1,5 miljoen (vorig jaar: € 2,5 miljoen). Wij hebben geconstateerd dat intern via een memorandum hiervoor de aandacht is gevraagd en dat het aantal betalingsovereenkomsten dit jaar is afgenomen.

Blijft nog wel de constatering dat er inkoopopdrachten zijn verstrekt die hoger zijn dan € 50.000 en dan is de vraag of er conform de aanbestedingsregels is aanbesteed. Wij hebben afgesproken dat de VIC dit aspect zal meenemen bij de interne controle 3^e en 4^e kwartaal 2021.

Wij hebben uw college geadviseerd om een afwijkingsbesluit te nemen voor zover niet is voldaan aan de aanbestedingsregels ten aanzien van de betalingsovereenkomsten.

5 FINANCIELE ADMINISTRATIE

5.1 COVID-19 en impact op de jaarrekening 2021

Omdat de onzekerheden als gevolg van de coronacrisis ook voor de jaarrekening 2021 van belang zal zijn, is niet alleen de financiële impact relevant, maar ook de gevolgen daarvan voor de interne beheersing. Wij denken (en hebben uw college geadviseerd) om onder meer aan de volgende aspecten aandacht te geven:

- niet alleen de programma's analyseren, maar ook mogelijke effecten van COVID-19 op belangrijke balansposities zoals waardering van gronden en verbonden partijen. Daarbij ligt het voor de hand tevens aandacht te schenken aan mogelijke corona-effecten op het weerstandsvermogen (de algemene reserve) van de gemeente;
- naar verwachting zullen op onderdelen aanvullende controle inspanningen noodzakelijk blijken. De aanvullende eisen die worden gesteld aan de extra middelen kunnen mogelijk tot gevolg hebben dat de controle ook voor 2021 meer tijd gaat vragen (bijv. Tozo, Tonk, andere regelingen). Ook risico's in de naleving van bijvoorbeeld subsidievoorwaarden, financiële tekorten van verbonden partijen, waarderingen van balansposten kunnen dit effect hebben;
- mede in verband met de COVID-19 zullen wij aandacht besteden aan de openstaande (oude) debiteuren en overige vorderingen. Onze focus ligt bij vorderingen die nu open staan en dateren van voor 31 december 2020 (mede in verband met de overdracht naar Key2Financien). Naarmate posten langer openstaan loopt de gemeente een hoger risico op oninbaarheid van vorderingen.

5.2 Ontwikkelingen bij de kapitaaldeelnemingen

Wij hebben voorgaande jaren uitgebreid aandacht besteed aan de kapitaaldeelnemingen mede in verband met de grote financiële risico's die hieraan kleven voor de gemeente. Kort samengevat is dit de stand van zaken per september 2021:

- van de meeste kapitaaldeelnemingen hebben wij de jaarstukken 2020 inclusief controleverklaringen ontvangen. Alleen van Willemsoord BV zijn de jaarstukken 2020 nog niet beschikbaar. Wij begrijpen dat de accountant van Willemsoord BV nog wacht op huurcontracten inzake een tweetal gebouwen (in verband met de waardering) om tot een afronding te komen;
- het bestuur van de Port of Den Helder heeft in 2021 gevraagd om een aanvullende bijdrage van € 5,6 miljoen voor investeringen in 2022. Uw raad heeft in juli 2021 besloten eerst een extern onderzoek te laten uitvoeren naar de visie, structuur, personeel, financiën en marketingstrategie alvorens een besluit hierover te nemen. Wel is een bedrag van € 540.000,- aan liquiditeit beschikbaar gesteld maar over de voorwaarden vinden nog gesprekken plaats²;
- Willemsoord BV is per 1 januari 2021 een economische eenheid aangegaan met de Stichting Erfgoed Den Helder ten aanzien van financiën en personeel. Eerder zijn de langlopende leningen overgenomen door de gemeente Den Helder. Op 14 december 2020 heeft de raad besloten geen bedenkingen te hebben tegen het in erfpacht uitgeven van verschillende onroerende zaken aan de nieuwe stichting Erfgoed Den Helder. Op dit moment wordt onderzocht wat de fiscale consequenties zijn van de overdracht/fusie van Willemsoord BV naar de nieuwe stichting, alsmede is de afronding van de herfinanciering en de juridische afwikkeling van twee panden nog bezig;

² Hiermee zal op de korte termijn de continuïteit naar verwachting niet in het geding zijn (de nieuwe accountant heeft overigens bij de jaarrekening 2020 een goedkeurende controleverklaring verstrekt zonder continuïteitsvoorbehoud.

- per 1 januari 2020 is de Vof Milieupark Oost geen onderdeel meer van Baggerbeheer BV. Hiervoor is met de andere firmant een vaststellingsovereenkomst gesloten van € 4,3 miljoen. Op dit moment vindt afstemming plaats over de juridische overdracht van het beheer van de locatie met de provincie Noord-Holland. U verwacht dat dit in het 1^e kwartaal 2022 kan worden geregeld. Daarna kan ook Baggerbeheer BV worden geliquideerd.

5.3 Hielders Steunfonds

De raad van de gemeente Den Helder heeft op 11 mei 2020 besloten tot instelling van het Hielders Steunfonds. Het fonds is gevoed uit de algemene reserve en bedraagt € 2 miljoen. De doelstelling van het fonds is om de negatieve effecten van de coronacrisis op te vangen. Het fonds wordt gebruikt als laatste vangnet voor instellingen en bedrijven waarvoor geen andere voorzieningen of middelen beschikbaar zijn. In het voorstel zijn de criteria benoemd om in aanmerking te komen voor een bijdrage. Ook in 2021 zijn er aanvullende subsidies uitbetaald aan instellingen in Den Helder (in totaal een bedrag van ongeveer € 70.000). De verleende subsidies komen ten laste van het steunfonds en zijn op basis van een collegebesluit vastgesteld. Er zijn ten aanzien van twee uitbetaalde subsidies over 2020 subsidiebedragen teruggevorderd. Gebleken is dat de desbetreffende instellingen de noodsteun niet of niet geheel nodig hadden.

6 ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING

In dit hoofdstuk gaan wij in op enkele aandachtspunten voor onze controle en landelijke ontwikkelingen die voor alle gemeenten van belang zijn. Het gaat er om kort de ontwikkelingen weer te geven. Deze ontwikkelingen kunnen ook van toepassing voor de gemeente Den Helder.

6.1 Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet

Het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet is vanwege de coronacrisis uitgesteld, maar gaat nu per 1 januari 2022 wel in. Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten in het kader van de Jeugdwet verantwoordelijk voor alle ondersteuning, hulp en zorg van en aan jeugdigen bij opgroei-, opvoedings- en psychische problemen en stoornissen. Om de verantwoordelijke gemeente voor deze hulp aan jeugdigen te bepalen, is het woonplaatsbeginsel opgesteld en vastgelegd in de Jeugdwet. De huidige definitie voor het woonplaatsbeginsel is dat die gemeente (financieel) verantwoordelijkheid is waar de feitelijke woonplaats van de ouder met gezag ligt. Deze definitie levert problemen op. In het nieuwe woonplaatsbeginsel hoeft voor het bepalen van de verantwoordelijke gemeente het gezag niet meer te worden uitgezocht en wordt voor de woonplaats aangesloten bij de Basisregistratie Personen (BRP). Hiermee is meteen duidelijk wie de kosten voor de zorg moet dragen. Bij jeugdhulp met verblijf is het uitgangspunt dat als woonplaats geldt de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres in de zin van de Wet basisregistratie personen had. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp.

Wij hebben begrepen dat deze aanpassing bij sommige gemeenten leidt tot fikse wijzigingen in de lasten voor de jeugdzorg.

6.2 Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring

Onze beroepsorganisatie NBA heeft vorig jaar aan de tweede kamer toegezegd dat accountants expliciet toelichting gaan geven over hun werkzaamheden voor en bevindingen over de onderwerpen fraude en continuïteit. Achtergrond bij deze ontwikkeling is dat de rijksoverheid, en breder het maatschappelijk verkeer, verwacht dat de accountant – naast zijn controle van de jaarrekening en het oordeel daarover – bij zijn controlewerkzaamheden ook altijd deze onderwerpen in zijn controle betreft en daarbij bevindingen heeft die nuttig/nodig zijn voor de gebruiker van de controleverklaring.

De toezegging is afgelopen tijd uitgewerkt en leidt ertoe dat accountants verplicht gaan rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring. Het streven is dat deze verplichting bij gemeentelijke controles wordt ingevoerd voor het boekjaar 2022.

Voor zover nu bekend krijgen beide onderwerpen een alinea in de verklaring. Voor elk onderwerp dient de accountant (kort) uiteen te zetten hoe hij bij de controle-aanpak inspeelt op risico's rondom respectievelijk fraude en continuïteit en welke werkzaamheden hij daarvoor heeft verricht. De uitkomsten van de werkzaamheden en belangrijke waarnemingen rapporteert hij zonder specifieke (fraude)zaken te melden. Nadere uitwerking van de wijze van rapporteren moet nog plaatsvinden.

Bij overheden is continuïteit (bijna) geen issue. Het effect van rapporteren hierover zal beperkt zijn. Fraude daarentegen is wel een belangrijk onderwerp. Zeker ook omdat fraude breed geïnterpreteerd kan worden: van misbruik en oneigenlijk gebruik van regeling, via financiële fraude tot corruptie. Dus zowel met financiële als niet-financiële aspecten; en zowel door handelen van burgers, maar ook van medewerkers en bestuur.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Wij hebben in de maand september de interim-controle uitgevoerd bij de gemeente Den Helder. Uit onze werkzaamheden blijkt dat het financieel-administratief beheer bij de gemeente in algemene zin op orde is en dat er uit onze controles geen feiten naar voren zijn gekomen waarvan wij nu reeds moeten melden dat ze significant effect (kunnen) hebben op onze oordeelsvorming bij de jaarrekening, omdat de voorgeschreven toleranties overschreden (dreigen te) worden.

Natuurlijk zijn er bij onze controle wel aspecten gebleken die ter versterking van het financieel-administratieve beheer en ten behoeve van de afwikkeling van de controle 2021 in het voorjaar, nog van belang zijn:

- aandacht voor de verdere uitrol van Key2Financien en evalueer het proces implementatie Key2Financien voor het leereffect;
- aandacht hebben voor het wegwerken van achterstanden bij de Wmo, omgevingsvergunningen, bijzondere bijstand en nagaan welke interne (herstel) controles voor 2021 nodig zijn voor de Wmo;
- het nader uitwerken van de inventarisatie fraude-risico analyse en advies koppelen aan het nog te actualiseren VIC-plan 2022 en verder;
- blijvend aandacht houden bij inkopen voor het (eigen) aanbestedingsbeleid, wees alert op dreigende overschrijdingen van de Europese aanbestedingsgrenzen met name bij de inhuur van diensten en in het sociaal domein;
- actualiseer zo nodig de budgethouderregeling en neem hierbij de opmerkingen uit de notitie van de Commissie Bado in mee over de prestatie-akkoord verklaring;
- het verder uitwerken van het Tax Control Framework;
- het uitvoeren van interne controles om na te gaan of betalingsovereenkomsten leiden tot onrechtmatigheden inzake de aanbestedingsregels.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA